10 år er en lang periode i dansk politik. Det er 10 år siden, at Venstres landsmøde viste mig den ære at vælge mig som formand, efter at jeg nogle måneder i forvejen var valgt til formand for Venstres folketingsgruppe.
10 år er så lang tid, at kun tretten af vore nuværende 42 folketingsmedlemmer dengang sad i Folketinget.
10 år er så lang tid, at de politiske forhold er helt anderledes end dengang.
Dengang - og i årene op til da - skete der forbavsende små forskydninger blandt vælgerne fra valg til valg. Da vi vandt tre mandater i 1957, blev det kaldt en kæmpesejr.
Da vi tabte syv mandater i 1960 blev det kaldt Venstres katastrofevalg.
Siden er vi blevet anderledes vant. Nu kan valg udslette gamle, før stærkt placerede partier. Et valg kan også medføre nye. store partidannelser.
Venstre det ledende liberale parti.
På en eller anden måde var der kommet en afstand mellem vælgerne og de valgte. Det ser vi af den vigende tilslutning, der gennem mange år har været i partiernes medlemskreds. Det har vi også set i den mindskede tilslutning, der gennem adskillige år har været til politiske arrangementer. Jeg tror, at det er ved at
vende
for Venstre er det vendt. Venstres medlemstal viser nu
fremgang.
Vi kan holde landsmøde på baggrund af et valg, hvor Venstre næsten fordoblede sit mandattal. Vi nåede op på 711.000 stemmer. Langt flere, end vi nogensinde før har fået. Med 42 mandater nåede vi op på samme styrke, som Venstre havde ved det første folketingsvalg efter vedtagelsen af den nye grundlov i 1953.
Vi kan også sige, at Venstres placering i dansk politik er blevet anderledes. Vi er igen ubestridt det ledende liberale parti. Man kommer ikke uden om Venstre, hvis der skal være tillid i dansk politik. Og tillid er vel noget af det, vi trænger allermest til.
Det forlig, som blev indgået fornylig, fik vel også sin særlige betydning ved, at det blev indgået mellem Folketingets to store partier. Det gav tro på et ansvar ikke blot over for den nuværende situation og de nuværende problemer, men også over for de problemer, der vil møde os senere.
Venstre vedkender sig sit politiske ansvar. Vi påkaldte det sidste år som regering, og vi vedkender os det som opposition. Vor forudsætning er, at det skal være

foranstaltninger, der kan nytte. Og skal de det, kommer man ikke langt bort fra de sigtelinier, der præger Venstres Helhedsplaner. Vi kommer ikke uden om, at omkostningerne må holdes i ro. Vi kommer ikke uden om, at det offentlige skal spare. Vi kommer ikke uden om, at de direkte skatter skal skæres ned. Ellers går det ud over initiativ og arbejdslyst i Danmark - netop det, vi ikke kan undvære.

Samling af ikke-socialistiske kræfter.

Venstre vil arbejde loyalt som opposition. Men det skal ikke skjules, at rollen som opposition ikke er vort mål. Jeg sagde ved min første åbningstale som formand for Venstre, at det var Venstres klare mål at arbejde for, at Danmark fik en ny regering. Fordi vi som regering kunne fremme en liberal udvikling på en måde, vi ikke kunne som opposition. Lige fra første færd har jeg arbejdet for at samle de liberale og ikke-socialistiske kræfter. Trods modstand ikke mindst fra ikke-socialistiske partier, lykkedes det halvandet år efter Svanninge-initiativet at danne en VKR-regering. Jeg ved, at andre gerne har villet påtage sig paterniteten, og det skal jeg ikke blande mig i, men det var i hvert fald et forsøg på at samle de ikke-socialistiske kræfter i Danmark. VKR-regeringen blev imidlertid ingen tilstrækkelig succes - lad os indrømme det. Retfærdigt eller uretfærdigt: VKR kom for mange til at stå som Socialdemokratiet minus 5 %.

Venstre-regeringen.

Den Venstre-regering, som fik sin chance efter valget i december 1973, viste, at den havde lært af fejltagelserne. Vi lagde vor politik frem - man skulle vide, hvad vi stod for - og vi fik gennem mere end et år folkestyret til at fungere. Vi nåede mange ting - de største besparelser på de offentlige udgifter, som nogen regering havde fået gennemført. En stærk opmuntring til privat initiativ gennem de største skattelettelser i historien.

Vi nåede det trods modstand ikke blot fra socialistisk side.

Både skattereformen og Venstre-regeringen var blevet væltet allerede i september 1974, hvis det havde stået til Fremskridtspartiet. Det er en kendsgerning.

Efter januar-valget viste det sig, at hverken De radikale eller Fremskridtspartiet var hjemme, da det skulle afgøres, om en liberal regering kunne fortsætte.

Mangel på sammenhold.

Det er vel i det hele taget det ikke-socialistiske Danmarks svaghed, at det ikke kan holde sammen.

Hvad man end kan sige om de gensidige sympatier mellem de socialistiske partier, vil det næsten altid være sådan, at de yderligtgående socialistiske partier vil frede en socialdemokratisk regering. En form for et sammenhold trods alt.
Et lignende sammenhold savnes hos de ikke-socialistiske partier.
Venstre er i dag et oppositionsparti, men et oppositionsparti som har genvundet den styrke, som vi langsomt tabte op gennem tresserne og indtil valget i januar.
Vi vil bruge vore fornyede kræfter til at skaffe indflydelse for en liberal politik. Vi vil gå i samarbejde med andre partier derom.
Vi vil også prøve at bane vej for det samarbejde på længere sigt, der er en forudsætning for, at vi igen kan få en liberal ledelse af Danmark.